

Slavíme svátky – od zimy do jara (Sv. Ondřej, Sv. Mikuláš, Vánoce, Velikonoce, Sv. Valentýn, Sv. Patrik, Sv. Jiří)

Mgr. et Mgr. Alena Rakoušová, DiS.

Marek, Matouš a Lukáš navštěvují základní školu ve Spojeném království. Přečti si, jak děti představily Majdě národní svátky jménem oslavenců a jak Majda představila svátky, které slavíme u nás.

1. Doplň i, í / y, ý.

Jmenuji se Ondřej. Dne 30. 1__stopadu oslavuji Skotové můj den – Den svatého Ondřeje. Jsem patronem Skotska. Patron svoji zemi chrání a žehná jí. B__l jsem jedním ze dvanácti apoštolů, bratr Šimona Petra. Původně jsem b__l rybářem. U vás je den svatého Ondřeje spojen s Adventem, s dobou čtyř týdnů před začátkem Vánoc. Třicátého 1__stopadu se otvírají vánoční trhy. S tímto dnem je spojeno mnoho l__dových pověr. Den před svatým Ondřejem se děvčata vždy modl__la ke svatému Ondřeji za svého budoucího manžela. Dívka, která se chtěla vdát, házela botou za záda. Pokud špička boty směřovala ve směru ze dveří světnice ven, tak se dívka do roka vdala. Pokud špička boty směřovala od dveří směrem dovnitř do světnice, tak se dívka v nadcházejícím roce nevdala a zůstala v rodičovském domě. Po vzoru svého pána Ježíše Krista jsem zemřel mučednickou smrtí.

Obrázek [1]

2. Vypracuj kvíz.

1. Svatý Ondřej byl jedním z Ježíšových:

- a) učenců
- b) bratrů
- c) apoštolů

2. Jaké bylo Ondřejovo povolání?

- a) pošťák
- b) rybář
- c) voják

3. Kdo byl Ondřejův bratr?

- a) Petr
- b) Marek
- c) Matouš

4. Která země má svatého Ondřeje za patrona?

- a) Čechy
- b) Skotsko
- c) Austrálie

5. Kterého dne je svatý Ondřej oslavován?

- a) 25. prosince
- b) 14. února
- c) 30. listopadu

6. Jak svatý Ondřej zemřel?

- a) byl sťat jako svatý Valentýn
- b) zemřel stářím
- c) byl ukřižován jako Ježíš Kristus

Obrázek [2]

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. et Mgr. Alena Rakoušová, DiS.

Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785.

Provozuje Národní pedagogický institut České republiky (NPI ČR).

3. Hádej, kdo jsem. Doplň větu na konci odstavce.

Pocházím z rodiny obchodníka s rybami. Byl jsem velmi zbožný muž a po smrti otce jsem rozdělil dědictví chudým. Už jako mladík jsem se stal biskupem v Turecku. Nosil jsem na hlavě biskupskou mitru a v ruce berlu. Vypráví se o mě mnoho legend. Jedna z nich vypráví o otci a jeho třech dcerách. Tato rodina uvízla v dlužích a otcí hrozil žalář pro dlužníky. Jeho dcery měly být prodány do otroctví. Vhodil jsem oknem tři měšce zlaťáků, abych dívky zachránil a otce zbavil trestu vězení. V Čechách bývám v podvečer 5. prosince vyprovázen čertem a andělem a nadělují jim pamlsky pro štěstí jako duchovní přípravu na Vánoce. Za svého života jsem vykonal mnoho dobročinných skutků. Během pronásledování křesťanů jsem byl vězněn. Zemřel jsem asi 6. prosince ve 4. století. Jsem _____.

4. Přečti a doplň i, í / y, ý.

Po M__kuláši a Vánocích nadchází masopustní období. Masopust je třídní svátek. Začíná po Třech král__ch po 6. lednu a končí Popeleční středou. Popeleční středou začíná čtyřicet dní půstu – jídla bez masa, sladkostí a alkoholu. Datum popeleční středy je pohyb__vé a záv__sí na datu Vel__konoc. Popeleční středa končí Velkým pátkem (Vel__konocemi). **Popeleční středa** b__vá od polov__ny února do počátku března. Věřící jsou v kostele pomazáni popelcem ve tvaru kříže na znamení hříšnosti. Masopust je tedy období hodování mezi dvěma postními dobami (Vánocemi a Vel__konocemi). L__dé tancují, hodují na zab__jačkách, konají se průvody masek a maškarní bály. Na konci třídního veselí vždycky rychtář odtroubil Popeleční středu.

Obrázek [3]

5. Seřad' očíslováním na linky a zapiš, jak jdou slavnosti za sebou:

- Sv. Ondřej ____
- Mikuláš ____
- Advent ____
- Tři králové ____
- Vánoce ____
- Popeleční středa ____
- Masopust ____
- Boží hod velikonoční ____
- Velký pátek ____
- Sv. Ondřej ____
- Advent ____
- Tři králové ____
- Popeleční středa ____
- Velikonoce ____

Obrázek [4]

Řešení:

Sv. Ondřej, Mikuláš, Advent, Vánoce, Tři králové,
Masopust, Popelčiny středa, Velký pátek, Velikonoce.

6. Přečti a doplň i, í / y, ý.

Dovol, ab__ch se představil. Jmenuji se Valentýn. Žil jsem v Říme ve třetím století. V té době vládl Římu císař Klaudius. Císaře jsem neměl rád. A neb__l jsem jediný! Klaudius chtěl m__t velkou armádu. Očekával, že do ní mladí muži dobrovolně vstoupí, ale mnozí muži zkrátka ve válce nechtěli bojovat. Nechtěli opustit svoje manželky a rodiny. To Klaudia rozzuřilo. Rozhodl se, že už nikdy nepovolí žádné další manželství.

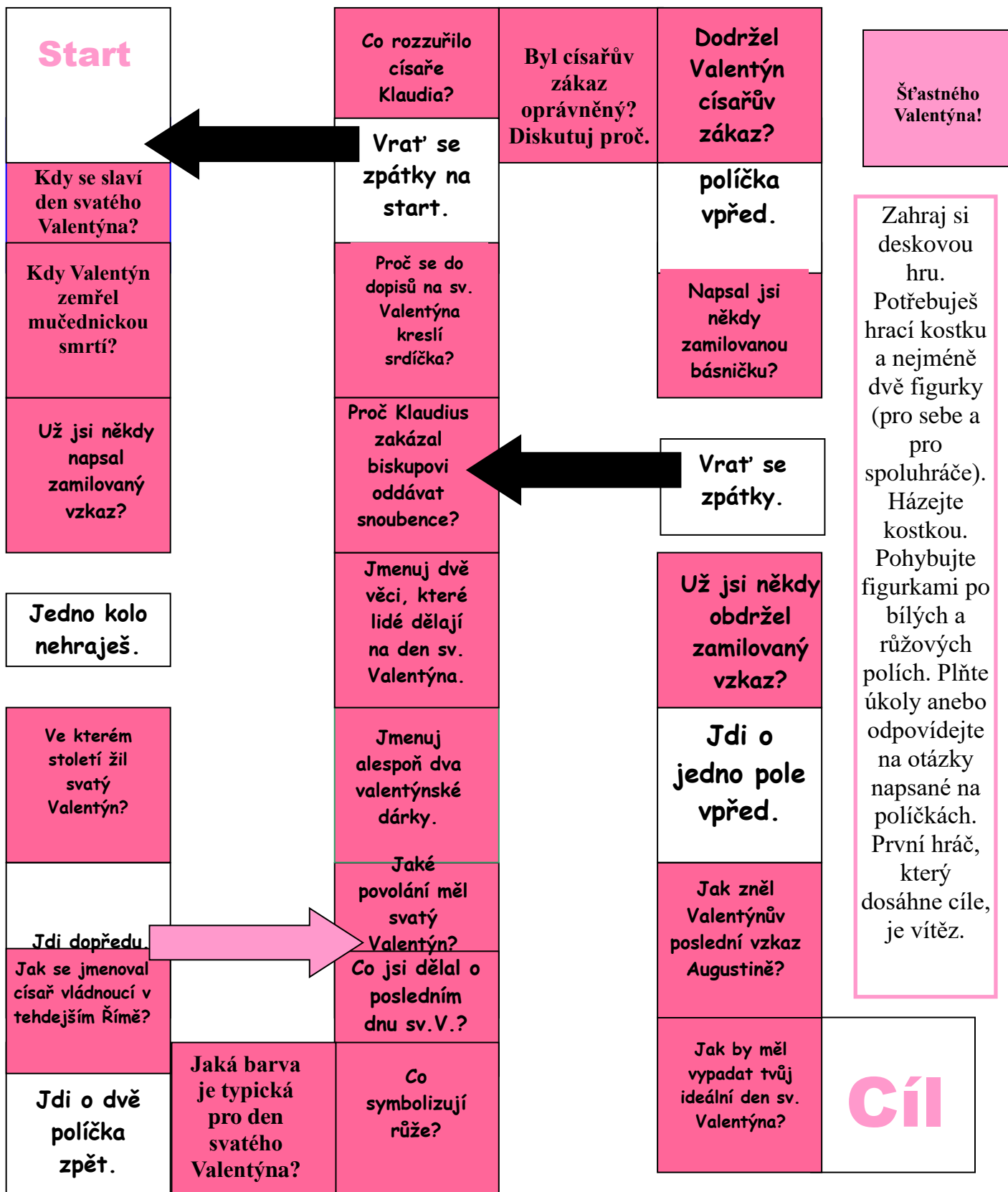
Zmínil jsem se o tom, že jsem b__l kněz? Oddával jsem křesťanské snoubenecké páry. Tajně jsem v__konával svatební obřady i přes císařův zákaz. Jednou večer jsem sl__šel kroky. B__lo to strašidelné. Naštěstí dvojice, kterou jsem oddal, utekla včas. B__l jsem lapen a uvržen do vězení. Snažil jsem se b__t veselý m__sli. A v__š, že se staly skvělé věci? Mnoho mladých l__dí mě přišlo navštívit do vězení. Házeli květiny a vzkazy až k mému oknu. Chtěli, ab__ch věděl, že i oni věří v lásku. Jednou z těch mladých l__dí b__la dcera vězeňské strážce – Augustina. Její otec jí umožnil, ab__za mnou přišla do cely. Některé dny jsme seděli a mluv__li spolu celé hodiny. V den, kdy jsem měl zemřít, 14. února, jsem se rozloučil s Augustinou dop__sem, ve kterém jsem jí poděkoval za přátelství. Podepsal jsem se slovy: „s láskou Tvůj Valentýn“.

7. Zahraj si deskovou hru na následující straně.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. et Mgr. Alena Rakoušová, DiS.

Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785.

Provozuje Národní pedagogický institut České republiky (NPI ČR).

Obrázek [5]

8. Přečti a doplň i, í / y, ý.

Jsem biskup z Británie. Působil jsem v Irsku. V 16. století jsem b__l unesen otrokáři do Irska. Po šesti letech jsem uprchl domů. Potom jsem se však vrátil do Irska, kde jsem se stal mnichem. V té době jsem přinesl do Irska křesťanství podobně jako Cyril a Metoděj k vám na Moravu. Pokřtil jsem tam mnoho lidí a založil hodně škol a kostelů. Podle pověsti jsem z Irska v__hnal hady. Od té doby jsem ochráncem l__dí, kteří chtějí, ab__ch od nich odehnal veškeré zlo a uzdravil je. Mým symbolem (znakem, podle kterého mě poznáš) je zelená barva a jetelový trojl__stek. V__práví se o mě, že jsem v__držel čtyřicet dní bez jídla. U vás se můj svátek slaví devatenáctého února, ale u nás v Británii i Irsku se slaví sedmnáctého března. L__dé barví nazeleno potraviny, p__jí nazeleno obarvené p__vo. Barví si obl__cej a oblékají se za zelené skřítky – lepríkony. Ti jsou také symbolem svátků Irska. Leprikon má nosit štěstí a pomáhat l__dem nalézt poklad, který hlídá na konci duhy. Musíte skřítku chytit a v__zpovídat ho.

9. Doplň tabulku slovy a slovními spojeními, která tě napadnou po přečtení textu ve cvičení 8.

Kdo?	Co?	Kdy?	Kde?	Jak?	Proč?

10. Přiřaď k obrázkům slova z nápovědy.

Nápověda: Svatý Patrik, jetelový trojlístek – šamrok, poklad.

Obrázek [6]

Obrázek [7]

Obrázek [8]

11. Vybarvi lepríkona podle návodu.

Zeleně:

$100 + 800$

$900 + 100$

$200 + 600$

$900 - 200$

$900 - 300$

$700 - 200$

$800 - 400$

$700 - 400$

$800 - 600$

hnědě:

$600 + 50$

$20 + 300$

růžově

$50 + 10$

$800 + 50$

$300 + 36$

$900 + 25$

$700 + 70$

červeně

$40 + 200$

oranžově

$95 + 400$

žlutě

$500 + 63$

12. Přečti a doplň i, í / y, ý.

Kdo jsem? Slavím svátek 23. dubna. Ten den je národním svátkem Anglie. Jsem patronem Anglie. Jmenuji se Jiří. Jsem světec. B__l jsem odvážný římský voják. Nesouhlasil jsem s Římany, kteří pronásledovali křesťany pro jejich v__ru. Za své přesvědčení jsem b__l odhodlán položit vlastní

život. V__pravuji se o mě pověsti. Podle jedné jsem bojoval s drakem. Jsem zobrazovaný jako rytíř sedící na koni a nesoucí štít s červeným křížem. Pod kop__ty mého koně hyne drak. Drak je znamením pronásledování a zla. Červený kříž na b__lém pozadí se stal součástí státní vlajky Anglie. Královští vojáci nosili můj znak s červeným křížem na štítech, aby nedošlo v b__tvě ke zmatku. Národním symbolem Anglie je červená růže.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. et Mgr. Alena Rakoušová, DiS.

Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785.

Provozuje Národní pedagogický institut České republiky (NPI ČR).

13. Přečti věty. Jedna z nich není pravdivá. Podtrhni ji.

Svatý Jiří je oslavován 23. dubna.

Znakem svatého Jiřího je červená růže.

Popisu svatého Jiřího odpovídá chrabrý rytíř.

Na vlajce svatého Jiřího se nachází červená a bílá barva.

Svatý Jiří je oslavován za skolení hada.

Obrázek [9]

14. Majda představila dětem světce, které oslavujeme my v den státního svátku Cyrila a Metoděje. Přečti text a doplň i, í / y, ý ve vyznačených slovech.

Určitě znáte pocit, když se musíte s něčím nebo s někým rozloučit. Pocit konce něčeho. Když třeba praskne nebo uletí nafukovací balónek. Třebaže jich máš ještě hodně, právě tenhle ten uletěl! A ty se musíš potýkat s takovým zvláštním pocitem smutku. Některé děti se musí rozloučit třeba s nějakým živým tvorem. Tak jako chlapec, kterého rodiče poslali studovat. **B__I** nejmladší ze sedmi dětí a byl nesmírně **zv__davý** a **v__nikal** pozoruhodnou pamětí. Jako ostatní **s__nové** bohatých rodin se čas od času bavil lovem. Nečekal, že se jednoho dne na lovu zvedne **v__tr** a odnese jeho krahujce kdo ví kam. Hledal ho, volal, číhal na něj, čekal, až se vrátí. Všechno to bylo marné. Ptáci mají rádi svobodu. Asi se nebudeš divit, že takový kluk po tom všem propadl pocitu zmaru a upadl do smutku: „Takový je tedy život, že místo radosti množí se žal!“ Co si počít? Staří rodiče zemřou, kamarádi mě opustí, musí **b__t** někdo, kdo mě neopustí nikdy, kdo bude mým věrným přítelem navždy, jeho přátelství bude věčné a hluboké. Tak se z člověka stává svatý. „Odedneška dám se jinou cestou, lepší než tato, a nepromarním svých dnů ve shonu tohoto života,“ řekl si Cyril.

Svatý Cyril byl vzdělaný kněz, který přišel spolu s bratrem Metodějem z řecké Soluně šířit na naše území křesťanství. Svátek Cyrila a Metoděje slaví jak Češi, tak Slováci dne 5. července. Je to nejen církevní svátek, ale i svátek světský – den pracovního **kl__du**.

15. Přečti text o svátku, který slaví všechny (Marek, Matouš, Lukáš i Majda, a plň další úkoly.

_____ je lidový svátek slavený posledního října – 31. 10. Je to den před křesťanským svátkem Všech svatých. Ze svátku Všech svatých se tento svátek vyvinul v Irsku.

a) Doplň rébus – název svátku.

N345
-280

E273
-176

W303

Autorem materiálu a v
Dostu
Provo

DiS.

07. 10. 2018 12:47

-253

O869

- 827

L885

-813

A176

273

H345

280

625	449	72	72	42	50	97	97	65

b) Obleč se do strašidelného kostýmu.

c) Koleduj „Dejte koledu, nebo vám něco provedu!”

d) Vyřezej s pomocí dospělých jack-o'-lantern – vydlabanou dýni se svíčkou.

e) Uspořádej soutěž v lovení jablek plavoucích na vodě v míse ústy.

f) Kteří svatí se budou radovat o svátku Všech svatých? Vyjmenuj některé z nich podle cvičení.

16. Řekněte, co nového jste se naučili, co vás zaujalo, v čem byste chtěli pokračovat příště.

17. Zhodnoťte svoji práci a vyslovte se k práci spolužáků.

Zdroje

[1] dimitrisvetsikas1969. Pixabay.com: [online]. [cit. 2021-01-15]. Dostupný pod licencí Public Domain na WWW: <<https://pixabay.com/photos/st-andrew-saint-iconography-2176673/>>.

[2] hrockhardin. Pixabay.com: [online]. [cit. 2021-01-15]. Dostupný pod licencí Public Domain na WWW: <<https://pixabay.com/photos/santa-christmas-reading-winter-5149723/>>.

[3] Lolcatss. Wikimedia.org: Ash Wednesday [online]. 2013-06-05 [cit. 2021-01-15]. Dostupný pod licencí Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0 na WWW: <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ash_Wednesday.jpg>.

[4] anonymous . Wikimedia.org: Adoration of the Three Kings (firescreen) title QS:P1476,en:"Adoration of the Three Kings (firescreen) " label QS:Len,"Adoration of the Three Kings (firescreen) " [online]. 2020-07-06 [cit. 2021-01-15]. Dostupný pod licencí Public domain na WWW: <[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Dutch_School_-_Adoration_of_the_Three_Kings_\(after_Giovanni_Francesco_Romanelli\)_-_292774_-_National_Trust.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Dutch_School_-_Adoration_of_the_Three_Kings_(after_Giovanni_Francesco_Romanelli)_-_292774_-_National_Trust.jpg)>.

[5] Vanda51. St. Valentine's Day Boardgame. [online]. 2020-07-06 [cit. 2021-01-15]. Dostupný na

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. et Mgr. Alena Rakoušová, DiS.

Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785.

Provozuje Národní pedagogický institut České republiky (NPI ČR).

WWW: <<https://busyteacher.org/9475-st-valentines-day-boardgame.html>>.

[6] Cbaile19. Wikimedia.org: *Saint Patrick Statue, Old Saint Patrick, Strip, Pittsburgh, 2019-12-30* [online]. 2019-12-30 [cit. 2021-01-15]. Dostupný pod licencií Creative Commons Zero, Public Domain
Dedication na WWW: <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Saint_Patrick_Statue,_Old_Saint_Patrick,_Strip,_Pittsburgh,_2019-12-30.jpg>.

[7] OpenClipart-Vectors. Pixabay.com: [online]. [cit. 2021-01-15]. Dostupný pod licencií Public Domain na WWW: <<https://pixabay.com/vectors/luck-rainbow-gold-pot-152048/>>.

[8] MLARANDA. Pixabay.com: [online]. [cit. 2021-01-15]. Dostupný pod licencií Public Domain na WWW: <<https://pixabay.com/illustrations/heart-clover-png-love-1972825/>>.

[9] dimitrisvetsikas1969. Pixabay.com: [online]. [cit. 2021-01-15]. Dostupný pod licencií Public Domain na WWW: <<https://pixabay.com/illustrations/ayios-georgios-saint-dragon-1486285/>>.